

Klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania - uwarunkowania prawne

Anti-avoidance clause - legal conditions

MAREK SŁUPCZEWSKI, MARTYNA WILMANOWICZ

Streszczenie:

Artykuł opisuje podstawowe uwarunkowania prawne klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania. W pierwszej kolejności następuje prezentacja kształtu normatywnego klauzuli w nieobowiązującej już formie, uznanej za niezgodną z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. W dalszej kolejności przybliżane jest aktualne pojęcie klauzuli ze szczególnym uwzględnieniem jej ustawowej regulacji. W toku wywodu systematycznie wskazuje się na zasadnicze wątpliwości związane z klauzulą oraz następuje jej porównanie z podobnymi instytucjami na gruncie innych polskich ustaw oraz koncepcji orzeczniczej Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Nie brakuje również rozważań na temat praktycznego znaczenia instytucji, jak też bardziej szczegółowych, przykładowo w zakresie możliwości zastosowania klauzuli do odpowiedzialności osób trzecich.

Summary:

The article describes the basic legal conditions of an anti-avoidance clause. Firstly, the form of the normative clause is presented in a form that is no longer in force and was inconsistent with the Constitution of the Republic of Poland. Subsequently, the current concept of a clause is approximated, with emphasis on its statutory regulation. During the argument, fundamental doubts related to the clause are systematically pointed out and compared with a similar regulation under the Polish Civil Code, the Act on Value Added Tax and the concept existing based on the case law of the Court of Justice of the European Union. Neither there is a lack of liberation on the practical relevance of the institutions, nor on more specific issues, such as the possibility of applying the clause to the liability of third parties.

Słowa kluczowe:

unikanie opodatkowania, klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania, podatki

Keywords:

tax avoidance, anti-avoidance clause, taxes

Bibliografia:

- Borszowski J., *Określenie nieostre i klauzule generalne w prawie podatkowym*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017.
- Borszowski P., *Klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania. Praktyczne vademecum podatnika*, Unimex, Wrocław 2015.
- Brzeziński B., *Narodziny i upadek orzeczniczej doktryny obejścia prawa podatkowego*, Przegląd Orzecznictwa Podatkowego, 2004 r., z.1, s. 7.
- Brzeziński B., *Wykładnia prawa podatkowego*, ODDK, Gdańsk 2013, s. 168.

Gajewski D.J., Glumińska-Pawlic J., Golecki M., Wernej J. A., *Klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018, s. 26.

Kozub-Skalska S., *Klauzula obejścia prawa podatkowego*, *Debiuty Naukowe Studentów Wyższej Szkoły Bankowej* 2015, nr 15, s. 105-123.

Kurzac M., *Unikanie opodatkowania a uchylanie się od opodatkowania – o kryteriach rozróżniających* [w] *Studia Prawno Ekonomiczne*, Tom CV, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź 2017, s. 11-22.

M. Fabrowska, *Fiskus ma świetną wymówkę na odmowę wydania interpretacji*, <http://www.rp.pl/Postepowanie-podatkowe/309109986-Fiskus-ma-swietna-wymowke-na-odmowe-wydania-interpretacji.html&cid=44>.

Mączyński D., *Wpływ orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego na trwałość instytucji materialnego prawa podatkowego* [w] *Ruch prawniczy, ekonomiczny i socjologiczny*, Rok LXXVI, zeszyt 3, 2014, s. 23-35.

Olesiak J., Pajor Ł., *Komentarz do art. 119a o.p.* [w] H. Dzwonkowski, (red.), *Ordynacja podatkowa. Komentarz*, wyd. 7. Warszawa 2018.

Olesińska A., *Klauzula ogólna przeciwko unikaniu opodatkowania*, TNOiK 2013.

PWN, *Słownik języka polskiego*, <https://sjp.pwn.pl/>

Zbiegień-Turzańska A., *Komentarz do art. 5 Kodeksu cywilnego* [w] K. Osajda, *Kodeks cywilny. Komentarz*, Legalis 2018.